

Aktuelt om Arbejdsmiljø nr. 1, marts 2020

Om Coronavirus – COVID19

Der er meget information i omløb vedrørende forebyggelse og håndtering af coronavirus også kaldet Covid19. Du har måske også fået flere spørgsmål som AMR, og du får derfor denne korte henvisning til mere viden. Flere kommuner har skrevet til skolerne og informeret dem om, at de forpligtes til at lave sundhedsberedskabsplaner.

Vi henviser til [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](#) med spørgsmål og svar, som opdateres løbende, samt til KL's "[Information til institutioner og skoler om covid 19](#)". Ligeledes har KL 4. marts udsendt et [notat \(pdf\)](#) herom.

Fysisk arbejdsmiljø

Kemisk APV

Vi har fået en del spørgsmål om kravene til den nye kemiske arbejdspladsvurdering (APV), som blev besluttet i juni 2019. Arbejdstilsynet afholdt et informationsmøde medio december, og vi har sammenskrevet pointerne herfra i vedhæftede dokument. Vær opmærksom på, at du som AMR kan kontakte din lokale kreds, hvis du har spørgsmål til arbejdet med kemisk APV. Du kan ligeledes finde AT's opdaterede vejledning her: [AT-vejledning C.1.3 om arbejde med stoffer og materialer med supplerende information om den kemiske risikovurdering](#).

Få styr på arbejdsmiljøet med nyt APV-værktøj

Arbejdstilsynet har lanceret et nyt, digitalt APV-værktøj. Det nye APV-værktøj guider jer gennem APV'ens trin fra kortlægning til handlingsplan – og hjælper undervejs med både at vurdere og håndtere arbejdsmiljøproblemerne.

Det nye online APV-værktøj indeholder hele APV-processen, 57 målrettede tjeklister og hjælp til både at finde arbejdsmiljøproblemer og konkrete løsninger. Virksomhederne starter ved at vælge branche. Herefter får de en kort tjekliste med 7-20 spørgsmål til arbejdsmiljøet. Alle tjeklister er målrettet en specifik branche, og det gør det nemt, overskueligt og hurtigt at komme godt i gang.

Spørgsmålene er nøje udvalgt på baggrund af Arbejdstilsynets viden og data om arbejdsmiljøproblemer i den enkelte branche. Tjeklisterne hjælper med at fokusere APV-arbejdet igennem hele processen.

Man kan dele og printe APV og handleplanen. Du finder APV-værktøjet på apv.at.dk. Her er der ligeledes hjælp at hente til den kemiske APV.

Lån en indeklimatemåler gratis ved. DCUM

Skal der fokus på indeklimaet på skolen, kan I låne en indeklimalogger hos DCUM. En logger kan måle CO₂, luftfugtighed, temperatur og støj.

Er I interesseret i at høre nærmere eller låne en indeklimalogger, kontakt da Mikkel Windfeld Pedersen på windfeld@dcum.dk eller på telefon 7226 5409. Bemærk, at der kan være ventetid i forbindelse med udlån. Du kan læse nærmere om måleren på dcum.dk.

DCUM klargør måleren og opretter en bruger på www.ic-meter.com, så man altid kan logge ind og følge med i målingerne, som vises i en grafik på siden. Målerne kan sættes op til automatisk at sende låneren ugentlige rapporter. Rapporterne er på engelsk, men de er i et overskueligt sprog). Skulle man selv have interesse i at databehandle, kan man også hente data fra målerne ned i en CSV-fil og bearbejde den i f.eks. Excel.

Psykisk arbejdsmiljø

Ledelse, kerneopgave, arbejdsfællesskaber og stress

Nu er der hjælp på vej, hvis man som kommunal arbejdsplads vil styrke arbejdsfællesskabet, forebygge stress-sygemeldinger og få et sprog for at tale om det, der er svært.

Forsker og post.doc på CBS Pernille Steen Pedersen har på baggrund af interviews med kommunale ledere og medarbejdere udviklet en række materialer og forebyggelsesværktøjer, der skal hjælpe til at sætte psykisk arbejdsmiljø på dagsordenen. Find materialer og værktøjer på vpt.dk.

Materialerne er afprøvet og udviklet i samarbejde med Rudersdal, Skanderborg og København, og de giver ledere og medarbejdere mulighed for at arbejde med anerkendelse på nye måder som led i indsatsen for at forebygge stressrelateret sygefravær. På vpt.dk kan du se en [kort video](#), som fortæller nærmere om projektet.

Dialogmateriale fra BFA om restitution og pauser – ”Restituhvafornoget”

En række nye materialer skal hjælpe jer i arbejdsmiljøgruppen med at sætte restitution og pauser på dagsordenen på jeres arbejdsplads. Det er nemlig afgørende for kvaliteten af både arbejdstid og fritid, at vi formår at restituere, og at vi kender de mekanismer, som hhv. kan forhindre og fremme en god pausekultur.

Start dialogen med en film, dialogkort og en helt ny podcastserie. Læs mere og hent materialerne på www.etsundtarbejdsliv.dk/pauser.

I kan eventuelt starte næste afdelingsmøde eller teammøde med 10 minutters drøftelse af pausekultur og på den måde både få forståelse for hinandens behov og hjælpe hinanden til en god pausekultur.

Ny pjece til dialog om et styrket samarbejde mellem ledelse og medarbejdere

Et godt samarbejde er vigtigt for god opgaveløsning. Derfor har BFA Velfærd og Offentlig Administration sat fokus på samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere på uddannelsesinstitutioner. Der er udarbejdet både en pjece og en podcast-serie, som kan hjælpe skolens dialog om samarbejdet i gang. Pjecen indeholder 5 centrale emner, som med fordel kan sættes i fokus:

- Professionel kapital og kerneopgaven
- Medarbejderinddragelse som en central del af kerneopgaven
- Synlighed og gennemsigtighed som bidrager til retfærdighed i opgavefordelingen
- Retningsætning og prioritering som en del af tydelig ledelse
- Passende råderum som en balance mellem ledelse og autonomi.

Hent pjecen her:

https://www.arbejdsmiljoweb.dk/trivsel/social_kapital/styrket-samarbejde.

Hør podcasts her:

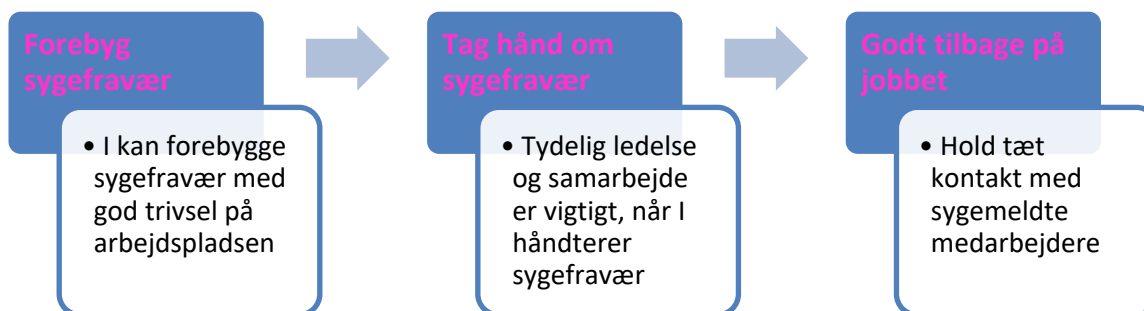
https://www.arbejdsmiljoweb.dk/om_arbejdsmiljoweb/podcast/styrk-samarbejdet/alle-episoder

Beskæftigelsesministeriets sygefraværskampagne

Sygefravær er et fælles problem, som skal løses sammen. Det påvirker både den sygemeldte og de tilbageværende kolleger på arbejdspladsen. En vellykket indsats kræver et tæt samarbejde mellem ledere, arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, medarbejdere og HR på arbejdspladsen. Derfor kan I med fordel forankre arbejdet de steder, hvor I allerede drøfter sygefravær, samarbejde og arbejdsmiljø.

Offentlige arbejdspladser kan nu fra et rejsehold fra Beskæftigelsesministeriet få gratis hjælp til at nedbringe sygefravær. Samtidig kan de på hjemmesiden www.sygefravaer.dk få konkrete redskaber, der gør det mere let og overskueligt at arbejde med sygefravær.

Der findes 3 handlingspakker med konkrete værktøjer, der hjælper til at handle på sygefraværet

Har I brug for ekstra hjælp til at nedbringe sygefraværet? Så kan I sammen (medarbejdere og ledelse f.eks. gennem arbejdsmiljøgruppen, TRIO eller MED) søge om at få et forløb hos Beskæftigelsesministeriets rejsehold, som kan hjælpe jer godt i gang.

I kan også ringe til rejseholdets hotline på 4048 1040, hvis I har spørgsmål om sygefravær. Hotlinen er åben fra 9-15 på alle hverdage.

KEMISK APV

Kemisk APV er besluttet, fordi det tidligere system med Arbejdspladsbrugsanvisninger var for passivt. Det er erstattet af en mere aktiv vejledning med fokus på sikkerhedsdatablade, kemisk risikovurdering og oplæring/instruktion.

Ryd op i farlige produkter og lav nye tilgængelige produktlister

- Start med at rydde op og fjern de farlige produkter, som ikke bruges.
- Lav herefter en liste over de farlige produkter, som er til stede og anvendes på arbejdspladsen. Listen skal opbevares sammen med et opdateret sikkerhedsdatablad (SDS), som er maksimalt 3 år gammelt. Produktleverandøren er ansvarlig for at levere et gratis, dansk sikkerhedsdatablad på tryk eller som direkte link. Hvis en skole køber produkter i et super- eller byggemarked, som har en etiket med faresymbol, har skolen selv pligt til at anskaffe et sikkerhedsdatablad. Lægemiddel-, fødevarer-, kosmetik- og foderstof-produkter er fritaget for sikkerhedsdatablad, men man skal stadig forholde sig til de arbejdsprocesser, hvori de anvendes.
- Alle ansatte skal have adgang til produktlisten og sikkerhedsdatablade.

Kemisk APV - gengivet ved 3 korte pointer

Arbejdspladsen skal:

1. Vurdér produktet/stoffets **farlighed og type** (jf. EUs forordning (nr. 1272/2008) til klassificering, mærkning og emballering af kemiske stoffer og blandinger også kaldet CLP forordningen):
 Folder med faresymboler kan downloades [her](#).
Og vurder **varighed** for eksponering – fx hvor længe er medarbejderen udsat for kontakt/indånding.
2. Beskriv de arbejdsprocesser, hvor produktet/stofferne anvendes. Arbejdstilsynet er mest interesseret i, at der er styr på de arbejdsprocesser, hvor materialet anvendes (eftersom der er sikkerhedsvurderet på produktet). Bemærk at der kan dannes farlige stoffer/produkter i processer (fx hvis produkter blandes) - de skal ligeledes vurderes og beskrives.
3. Den kemiske APV skal være skriftlig og er en del af den almindelige APV.
Det er arbejdsgivers ansvar, at kemisk risikovurdering er gennemført og med inddragelse af Arbejds miljøorganisationen. Der skal være vurderet på at undgå farlige stoffer og hvis ikke det er muligt, så skal der være forebygget i form af værnemidler, udsugning mv.

Sørg for oplæring og instruktion

Hvis en medarbejder fx skal anvende nye kemikalier, eller der iværksættes en ny aktivitet, har arbejdsgiver ansvaret for, at medarbejderne - forud for arbejdets start - er oplært og instrueret på baggrund af den kemiske risikovurdering. Arbejdspladsen har metodefrihed i forhold til oplæring; men instruktion er i udgangspunktet mundtlig, så man sikrer, at medarbejderne kan stille spørgsmål og forstår instruktionen, men det kan ligeledes foregå gennem video, piktogrammer mv. Altså det som passer bedst til arbejdspladsen og de ansatte. Oplæring baseres på 5 punkter, *se slide om oplæring og instruktion*. Skriftlig understøttelse af mundtlig oplæring er nødvendig, når der er særligt farlige produkter eller komplicerede arbejdsprocesser. *Hvis relevant se mere på slides om dette*. Efter en lang ferie vil det være en god idé at geninstruere medarbejderne.

Arbejdstilsynets fokus ved tilsyn

Når der føres tilsyn med kemi, sker det ved, at den tilsynsførende spørger medarbejderne, om de kender til stoffet og dets farlighed, om de har fået instruktion og ved, hvilke værnemidler de skal bruge, og hvad de

skal gøre ved uheld. Det giver god mening at have en visuel præsentation af dette fx vha. piktogrammer. *Se de to sidste slides i det vedlagte.* Udover at have styr på produkterne, deres sikkerhedsdatablad og den proces produktet anvendes i, skal der være oplæring og instruktion.

Arbejdstilsynet vil gennemføre brancherettede tilsyn på kemi og arbejder i øjeblikket på at beslutte, hvilke brancher, som vil blive udtaget i 2020.